

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2018. február 5. és február 23. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta, a 2018. február 23-i tárgyaláson kihirdette a következő 4.Bf.98/2017/11. számú

í t é l e t e t:

A maradandó fogyatékoságot (súlyos egészségromlást) okozó foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt ... és társa ellen indított büntetőügyben a Salgótarjáni Járásbíróság 2017. március 7. napján kihirdetett 5.B.233/2015/16-I. számú ítéletét megváltoztatja;

... I. rendű vádlottat az ellene maradandó fogyatékoságot (súlyos egészségromlást) okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége [1978. évi IV. tv. 171. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a/ pontja] miatt emelt vád alól felmenti.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket megváltoztatja úgy, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből ... II. r. vádlott 200.000.- (Kettőszáz-ezer) forintot köteles az államnak megfizetni. ... I. r. vádlott bűnügyi költség megfizetésére kötelezését mellőzi és megállapítja, hogy a további 254.783.- (Kettőszázötvennégyezer-hétszáznyolcvanhárom) forintot az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletét ... II. r. vádlott tekintetében egyebekben helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a megismételt eljárásban felmerült 58.220.- (Ötvennyolcezer-kettőszázhusz) forint bűnügyi költség, amelyet az állam visel.

Kizárólag az ítélet ... I. r. vádlottat érintő rendelkezéseivel szemben van helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A Salgótarjáni Járásbíróság 5.B.233/2015/16-I. számú ítéletében ... I. rendű és ... II. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 171. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő maradandó fogyatékoságot (súlyos egészségromlást) okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében.

Ezért ... I. rendű vádlottat 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtási fokozatát fogházban állapította meg és a szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette, valamint az I. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

... II. rendű vádlottat 5 hónap fogház fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. A II. rendű vádlottat ugyancsak előzetes mentesítésben részesítette.

Döntött az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség viseléséről oly módon, hogy a vádlottakat személynként 159.258.- Ft megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen a vádlottak és védőik jelentettek be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében.

A Nógrád Megyei Főügyészség B.227/2017/1-2.BF. számú átiratában a fellebbezéseket alaptalannak tartva az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A törvényszék, mint másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott határozatot a Be. 346. § (1) bekezdése szerinti jogkörében eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően az azt megelőző eljárással együtt elsőként a Be. 361. §-a alapján tartott nyilvános ülésen, majd a Be. 363. §-a szerinti tárgyaláson bírálta felül.

A nyilvános ülésen, majd a tárgyaláson a védők bejelentett fellebbezéseiket fenntartották.

Az I. r. vádlott védője írásban is benyújtott, részletesen indokolt fellebbezésében az elsőfokú ítélet megalapozatlansága, a tényállás részbeni iratellenessége, valamint a bíróság téves ténybeli következtetései miatt az első fokú ítélet megváltoztatását és ... felmentését indítványozta.

A II. r. vádlott védője érdemben azt indítványozta, hogy a védencét a törvényszék az ellene emelt vád alól mentse fel, mivel a II. r. vádlott a tőle elvárható gondossággal járt el, büntetőjogilag nem vonható felelőssége, különös tekintettel arra, hogy a sértett is közrehatott a baleset bekövetkezésében.

A Főügyészség képviselője a fellebbezéseket alaptalannak tartva az első fokú bíróság ítéletének helyben hagyását indítványozta.

Az I. r. vádlott és védője felmentésre irányuló fellebbezése alapos, míg a II. r. vádlott érdekében bejelentett fellebbezések alaptalanok.

A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként azt állapította meg, hogy az első fokú bíróság a bizonyítási eljárás során a büntető eljárási szabályokat megtartva járt el.

Túlnyomórészt feltárta azokat a bizonyítékokat, melyek az ügy helyes ténybeli és jogi megítélése szempontjából szükségesek, de az általa megállapított tényállás a Be. 351. § (2) bekezdése szerinti megalapozatlansági hibában szenved. Így részben iratellenes, részben téves ténybeli következtetéseket tartalmaz. A részben megalapozatlanság miatt a tényálláshoz kötöttség [Be. 351.§.(1)bekezdése] elve nem érvényesül és a Be.352.§(1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az első fokon megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye.

Ezért a törvényszék a Be. 352. §-a alapján a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében bizonyítás felvételét rendelte el.

Ennek keretében beszerezte a Salgótarjáni Városi Ügyészség ... és ...-val szemben nyomozás során hozott határozatát, illetve ismételten kihallgatta a vádlottakat.

A ... I. rendű vádlott vallomásában továbbra is azt állította, hogy a védőkorlát megléte, eltávolítása, és annak munkakezddéskor meglévő hiánya körében érdemi információt nem kapott munkatársaitól, míg ... II. rendű vádlott nem kívánt vallomást tenni.

A másodfokú bíróság tárgyalás anyagává tette a Salgótarjáni Városi Ügyészség 2011. december 7. napján kelt B.2483/2011. számú határozatát, mely ... és ... gyanúsítottakkal szemben maradandó fogyatékossgot okozó foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt a vádemelést 1 év időtartamra elhalasztotta. Az egy év eredményesen eltelt.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a törvényszék az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés értelmében az iratok tartalma és a felvett bizonyítás alapján, részben kiegészítette, részben eltérő tényállást határozott meg:

A 2009. november 12. napján a ..., ... szám alatti ... munkálatai körében rögzíti a törvényszék,

hogy 2009. november 10. napján a ... munkavállalója, ... és ... az ún. felülvilágító nyílások köré korábban elhelyezett védőkorlátokat eltávolította azért, hogy oda a később elhelyezendő kupolához megépítsék az ún. fogadósíntet. Ezen munka elvégzését követően a védőkorlátot nem építették vissza, valamint a kupolát nem tudták ráépíteni, mivel az a gyártótól nem érkezett meg a helyszínre. Ez utóbbi tényről tájékoztatta II. rendű vádlott az I. rendű vádlottat, ígéretet téve arra, hogy a kupola ráépítése rövidesen meg fog történni és az alvállalkozó cég, melynek képviselője ... I. rendű vádlott, folytathatja a tetőszigetelési munkálatokat a felülvilágító ablakok körül.

Ezt követően az esős napok miatt munkát a helyszínen senki nem végzett. A már elkészült épületrész beázásának megakadályozása érdekében azonban a ... dolgozói a felülvilágító ablak nyílását úgy fedték be, hogy az elkészült lábazatot letakarták fóliával, erre 10 cm vastag nikecell lapokat helyeztek el, amire pedig deszkákat fektettek. Ezen ideiglenes építmény köré nem került visszaépítésre a leesés elleni védőkorlát. Ezen tényről a ... erre jogosult művezetője, ... II. r. vádlott az építési naplóba nem tett bejegyzést.

2009. november 12-én (az esős napokat követő első munkanapon) a helyszínre érkezett a ... dolgozói teamje a munkálatok folytatására. Rajtuk kívül a művezetője, ... és az őt helyettesítő ... brigádvezető tartózkodott a helyszínen, valamint a felelős építésvezető ... II. r. vádlott. ... I. rendű vádlott az ország távolabbi területén autóval utazott ebben az időben, az irányítása alatt álló kft. egyéb ügyeinek intézése érdekében.

A részéről ... és ... észlelték a munka megkezdése előtt, hogy a felülvilágító ún. kupola nem lett felszerelve és azt is, hogy a nyílás körül a védőkorlát nem lett visszaállítva. ... e tények közül azt közölte telefonon a helyszínen nem tartózkodó ... I. rendű vádlottal, hogy a felülvilágító ablaknál a munkát technológiai okok miatt nem tudják folytatni, mert a felülvilágítóra elhelyezendő kupola (felépítmény) nem került beszerelésre. Ezen információ birtokában ... I. r. vádlott azt beszélte meg a munkahelyen jelenlévő ...-val, hogy a tető másik részén folytassák a munkálatokat (tetőszigetelés), ahol ez *technológiai* szempontból megoldható.

A helyszínen lévő ... II. rendű vádlott, valamint ... és ... megegyezését követően a ... munkásai a felülvilágító ablakoktól mintegy 10 méterre, a tetőzet szélénél elkezdtek a tetőszigetelési munkálatokat. A ... alkalmazottai közül ... a nikecell táblák tárolási helyéről a szigetelés helyére való áthelyezés munkálatai közben a helyszínen jelenlévő ... figyelmeztetése ellenére, ismeretlen okból, a fentiekben rögzített módon letakart nyílásra lépett és azt áttörve a földszintre zuhant a munkálatok megkezdését követő rövid időn belül, 2009. november 12. napján 8 óra 30 perc körüli időben.

A törvényszék mellőzi az első fokú ítéleti tényállásból:

- a 3. oldal 10. bekezdésének alábbi részét: „valamint annak elbontásáról ... I. r. vádlott is tudott a munkavégzés megkezdése előtt.”,
- 4. oldal. 2. és 3. bekezdését,
- 4. oldal 6. bekezdésben a többes számra utalást (vádlottak helyett II. r. vádlott),
- 4. oldal 7. bekezdéséből „... I. r. vádlott” mondatrészt.

Az így pontosított, kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottá vált és a másodfokú bíróság ezen tényállás alapján azt állapította meg, hogy az első fokú bíróság helytelenül következtetett az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségére az alábbiak miatt:

A nyomozati iratok 723. oldalán tanúkénti kihallgatásakor (2009. november 12. 11 órakor) azt vallotta, (szemben az első fokú bíróság által ítéletben rögzítettekkel) hogy „viszont arról *nem* volt tudomásom, hogy a korlátot elbontották.”

733. oldalon folytatólagos tanúkihallgatásakor azt vallotta „... telefonált nekem, hogy a ... által megígért tető felülvilágító lábazat nincs készen ezért ott nem tudunk dolgozni. erre én azt válaszoltam, hogy ne ott dolgozzanak, hanem a tető másik részén, de ez evidens is volt mert ott nem is tudtak."

789. oldal ... tanúvallomása (2009. november 12. 11.39 órakor): „Egyébként *azért engedtem meg hogy a munkások elkezdjék a munkát*, mert biztosra ígérte az építésvezető, hogy jönnek a kupolaablak készítői, akik ugye nem jöttek."

801. oldal ... tanúvallomása (2009. november 30.):

„Nyomozó: Ha észlelték a tetőn a korlát hiányát mégis megkezdték a munka végzést kinek az utasítására?

Tanú válasza: Nem volt utasítás erre vonatkozólag mi a veszélyzónán kívül dolgoztunk."

807-808. oldal ... tanúvallomása (2011. január 5.):

„Nyomozó: Kérdésem napon ön engedélyezte-e a korlátokkal el nem zárt tetőn a munkavégzést? Kapott-e erre vonatkozóan konkrét utasítást,

Tanú: „Emlékezetem szerint a brigádvezető jelezte az építésvezetőnek, hogy észleltük a védőkorlátok hiányát, és már pontosan nem is emlékszem, hogy hogyan történt, de abban maradtak, hogy amennyiben az aznapi munkavégzés nem érinti a veszélyzónát, abban az esetben a munkát csináljuk. ezt az egyeztetést követően kezdtük el a munkát."

A törvényszék megállapította a felülbírálat során, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen hivatkozott ... I. r. vádlott nyomozás során még tanúként megtett vallomásaira a tekintetben, hogy tudott-e a védőkorlát elbontásáról. A 723. és a 733. oldalon is azt vallotta - szemben az elsőfokú ítélet indokolásban rögzítettel -, hogy nem tudott a védőkorlát elbontásáról, csak arról, hogy a felülvilágító kupola nem került beépítésre és ezért ott nem folytatható a szigetelési munka technológiai okból.

Ezt a vallomását az eljárás során végig fenntartotta, így nem helyes az az első fokú bírósági megállapítás, hogy ... I. r. vádlott „következetlen" vallomásokat tett. Nem adta indokát az első fokú bíróság annak, hogy az I. r. vádlott tagadásával szemben miért a nyomozás későbbi szakaszában, mintegy másfél év múlva (2011. április 11.) tett ... tanúvallomását fogadta el a tényállás alapjául. Különös tekintettel arra, hogy maga az indokolás tartalmazza, hogy a későbbiek során, mintegy újabb év elteltével, ... már nem volt biztos abban hogy ... I. r. vádlottat tájékoztatta volna a védőkorlát hiányáról és ezt vallotta ... tanú a 2016. március 22. napján tett vallomásában.

Ezért ezen ellentmondás tisztázása érdekében a felülbírálat során a törvényszék vizsgálta, hogy a most már helyesen idézett I. r. vádlotti vallomást más bizonyíték alátámasztja-e, vagy cáfolja.

Ennek eredményeként - vádlott társa és a tanú vallomások alapján - arra a megállapításra jutott; nem bizonyítható kétséget kizáróan, hogy akár ... II. r. vádlottal, akár ...-val történt telefonbeszélgetés alkalmával ... I. r. vádlott a védőkorlát elbontásáról tájékoztatást kapott volna.

A bizonyítékok (vallomások) tartalma alapján az mindenképpen rögzíthető, hogy a felülvilágító kupola hiányáról tudomása volt, de ebből nem következik egyértelműen és a bizonyítékokból sem vonható le erre ténybeli következtetés, hogy a távollévő I. r. vádlottat a helyszínen lévő személyek erről tájékoztatták volna. Mindkét esetben a beszélgetés fő iránya az volt, hogy a kupola hiánya a munkálatokat hátráltatja és ez különösen az esőzés miatti kényszerű munkaszünet miatt, további csúszást eredményezett a határidők tartásában.

... I. r. vádlott tájékoztatásáról a II. r. vádlott a baleset napján nem tett említést, sőt az egyéb vallomásokkal ellentétben azt állította, hogy később érkezett a helyszínre és nem tartózkodott a

baleset közelében. Nem említette, hogy a ... alkalmazottjával ...-val a védőkorlát hiánya miatti helyzetről beszélt volna. A későbbiekben kiegészített vallomását, miszerint tájékoztatta ... a védőkorlát hiányáról, más bizonyíték nem támasztja alá és egyéb tényekből sem vonható le ennek megtörténte megalapozott következtetés. Sőt az egyéb tanúvallomások ezt a vallomást gyengítik vagy cáfolják. Ezért az első fokú bíróság indokolásának 11. oldal 5. bekezdését, és a 19. oldal 4. bekezdés ... I. r. vádlottra vonatkozó részét a másodfokú bíróság mellőzi.

A bizonyíték értékelés körében rögzíti a törvényszék, hogy a büntetőjogi felelősség körében a szakértői vélemények tartalma csak abban az esetben kerülhet értékelésre az I. r. vádlott vonatkozásában, amennyiben a bizonyítás eredménye alapján, a bíróság által megállapított tényállás azt tartalmazza, hogy az I. r. vádlott tudomással bírt a védőkorlát hiányáról.

Amennyiben ugyanis az I. r. vádlott nem tudott a védőkorlát hiányáról (és ez a nem tudás neki fel nem róható) abban az esetben a reá irányadó foglalkozási szabályokat sem sérthette meg, melyeket ebben a helyzetben alkalmazni kellett volna.

A fentebb rögzítettek alapján a törvényszék a pontosított és részben eltérő tényállás alapján azt állapította meg, hogy az I. r. vádlott esetében nem állapítható meg- bizonyítottság hiányában - olyan magatartás, amelynek eredményeként a maradandó fogyatékossgot (súlyos egészségromlást) okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés törvényi tényállását kimerítette volna, azaz nem bizonyítható a bűncselekmény megvalósulásához szükséges tényállási elemek közül az eredmény előidézésére alkalmas elkövetési magatartás. Állítását sem alátámasztani sem cáfolni nem lehetett. A kétséget kizáróan nem bizonyított tény (vagyis, hogy tudott a védőkorlát hiányáról) nem lehet a vádlott terhére értékelni (Be. 4. §. (2) bek.)

Ezért a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét ... I. r. vádlott tekintetében a Be. 372.§.(1) bekezdése alapján megváltoztatta és az I. r. vádlottat az ellene emelt vád [1978.évi IV. tv. 171. § (1) és (2) bek. a) pont] alól bizonyítottság hiánya miatt felmentette [Be. 6.§ (3) b/ pont, 331. § (1) és (3) bekezdés].

... II. r. vádlott vonatkozásában az első fokú bíróság által megállapított tényállás a fentebb megjelölt pontosítással megalapozott és a Be. 351. § (1) bekezdés alapján irányadó volt a felülbírálat során.

Ezen irányadó tényállás alapján okszerű a II. r. vádlott bűnösségére vont következtetés és a cselekménye minősítése is megfelel az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jog szabályainak.

Az első fokú bíróság részletesen megindokolta, hogy a II. r. vádlott által tanúsított magatartás a reá irányadó jogszabályok figyelembe vételével miért alapozza meg büntetőjogi felelősségét. A II. r. vádlott tudomással bírt arról, hogy a védőkorlát elbontásra került, de azt nem építették vissza a 2009. november 12. i munkakezdés idejére. Ennek ellenére munkaköréből adódó kötelezettsége alapján nem tiltotta meg a nem biztonságos munkavégzést.

A büntetés nemét és mértékét meghatározó bűnösségi tényezőket helyesen tárta fel az első fokú bíróság és azokat súlyuknak megfelelően értékelve helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. r. vádlottal szemben szabadságvesztés kiszabása indokolt, azonban a szabadságvesztés végrehajtása nem szükséges a büntetési célok elérése érdekében, valamint az idő múlásra is tekintettel a II. r. vádlott érdemes az előzetes mentesítésre.

A bűnügyi költségről a törvényszék a Be. 338-340. §-ok alapján rendelkezett oly módon, hogy a megismételt eljárás költségét a Be. 403. § (5) bekezdése szerint az állam viseli. Az elsőfokú ítéletből az I. r. vádlott vonatkozásában a bűnügyi költség megfizetésére kötelezést mellőzte, míg a II. r. vádlott esetében az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség egy részét viseli az állam, míg 200.000.- Ft-ot a II. r. vádlott köteles megfizetni.

A harmadfokú eljárás Be. 386. § (1) bekezdésében meghatározott feltételei az I. r. vádlott

vonatkozásában fennállnak, ezért a törvényszék ítéletével szemben I. r. vádlott esetében fellebbezésnek van helye, míg ugyanezen törvényhely értelmében a II. r. vádlott esetében nincs helye fellebbezésnek.

Balassagyarmat, 2018. február 23.

dr. Lente István sk. a tanács elnöke
Lászlóné dr. Verebélyi Edina sk. előadó bíró
dr. Szepesi Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

Z á r a d é k

A Balassagyarmati Törvényszék 4.Bf.98/2017/11. számú ítélete és az abban írt változtatásokkal a Salgótarjáni Járásbíróság 5.B.233/2015/16-I. számú ítélete ... II. rendű vádlott vonatkozásában 2018. február 23. napján jogerőre emelkedett és - a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajthatóvá vált.

Balassagyarmat, 2018. február 23.

dr. Lente István sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő